

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Száchényai-utca SIMON-ház Kuna József utr
kereskedőszékvé szemben.

HIRDETÉSENYEK.

Előfizetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Érmentetlen levelek csak ismert közéleti
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár.

Helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

öt-hasáboptitisor egyszeri beiktatásért 5kr.
Helyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilatkozó 4-hasáboptitisorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglalt
ajánlás ára 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat Május 11.

93. szám.

Allami háztartás.

(F.) Még törvénybe sines iktatva az 1889. évi költségvetés, és már megjelent az I. negyedről szóló államháztartási mérleg. Sőt a második negyed kimutatása is csak az indeminty adatait fogja feltárni, mert mire a költségvetés be lesz cikkelvezve, több elmúlik a II. negyedből, mint a fele. Aztán rövid idő múlva beáll az országgyűlési szünet, s ez után azonnal neki ülhet a parlament az 1890-ki budget tárgyalásának. Hozzá kell látnia azonnal azért, mert a legsarkalatosabb alkotmányi elvek közé tartozik, hogy a budget ideje korán, tehát akkor tárgyalassék, mikor annak törvényerőre emelkedése az új év beköszönése előtt bizonyos, s nehogy egyéb incidens folytán a legkezdtelegesebb alkotmányi elméletbe ütköző olyan visszasság forduljon elő, mint az idén, hogy a kormány kénytelen fél-évi költségvetés nélkül kormányozni.

Ez az eredménye az ellenzék úgy nevezett „obstructionális“ magatartásának. Amikor Magyarországon az 1889. évi költségvetést tárgyalják, ugyanakkor Angliában a parlament az 1890-ikivel foglalkozik. Milyen ellentét a parlamentarizmusnak két par excellence hazája között. Angliában az indeminty azt jelenti, hogy a miniszterium a költségvetés keretén túl kivételesen tett költségek utólagos jóváhagyást kér, ellenben nálunk avval egyértelmű, hogy a kormány a rendes kiadásoknak okvetlenül szükséges fedezése — a tavalyi mederben — kénytelen kúllon felhatalmazást kérni.

Lássuk bevan-e tartva a negyedévi kimutatásban a tavalyi meder.

A bevételek 3.755.345 forinttal kedvezőbbek, a kiadások 6.596.136 firttal kisebbek, mint az 1888. év I. negyedében, a f. é. I. negyedének mérlege tehát egészen 10.351.481 firttal kedvezőbb. Nem hagyjuk e nagyon kedvezőnek látszó eredményt azon magyarázat nélkül, hogy a negyedévi kimutatások zárlata döntőnek nem tekinthető, mivel azt a többi negyedek lényegesen redukálhatják, amint hogy ez az idei első ne-

gyeddél is meg fog történni. Tulságosan vérmesnek kellene ugyanis nevezni oly várakozásokat, hogy mivel az első kvartál 10-3 millióval kedvezőbb, tehát az esztendő 40 milliót felül lesz. Mindazáltal az elért negyedévi eredmény kétségkívül előnyös és kedvező, mert a kiadások kisebbedése, helyes gazdálkodás jele, és a bevételek emelkedése, a jövődelmi erők fokozódásáról tesz tanúságot.

A forgalom növekedését és a műveltség terjedését bizonyítja, — hogy a posta és a távirat bevétele 81.063 firttal nagyobb, az államvasutaké pedig 718.828 firttal. Igaz ugyan, hogy ez utóbbi tétel többlete részben a vonalsaporulatnak, részben pedig annak tulajdonitandó, hogy a személy és áruforgalmat az idén nagyobb mérvű havazások nem zavarták, mégis van benne, még pedig nagy része azon örvendetes jelenségnek, hogy a forgalom és kereskedelem eszközeit hazánk lakossága is mind intenzívebben használja ki.

Az egyenes adóknál 71.828 frt, a fogyasztási adóknál 3.982.947 firttal több folyt be, amiből bizonyos mértékig az adófizetési képesség emelkedése és vagyonsodásra lehet következtetni, de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy más esetleg sajnóssabb körülmények is közre voltak. Bizonyos azonban az, hogy ez mutatja, mennyivel belterjesebben aknáztatnak ki a meglévő források, s mennyivel intenzívebben valósul meg ebben Wekerle pénzügyminiszter programjának egyik pontja.

A bélyegjövédéknél 412.534 frt, a jogilletéknél 395.375 firttal több tolyt be, mint tavalyi.

A dohányjövédéknél szerepel az egyetlen figyelemre méltó kevesebbet 829.432 firttal, de ezt nagyobb részben elensúlyozza az 587.210 firttal tevő kisebb kiadás.

A kiadásoknál leglényegesebb, hogy a közös kiadásoknál 5.209.390 firttal kevesebb adatot ki, mert a külön törvényvel megszavazott rendkívüli hitelek ezen évnegyedben vétettek igénybe. Es ez azért lényeges, mert ebben fekszik a rákfené természetű deficitnek sulypontja. A

közös hadügyi kiadások azok, melyek a nemzet s minden pénzügyminiszternek legszebb reményeit lerontják még akkor is, mikor kifümben az elér sikernek örülhetne. Ezen fordult meg Wekerle Sándor pénzügyi program beszéde is, melyet a budget tárgyalás alkalmával a t. házban elmondott. És ezért a f. é. első negyednek pénzügyi eredményével meglehetünk elégedve, az ami az okszerű gondolkodástól függ, szolid és reális, sőt az, ami a váratlan eseményektől van befolyásolva, az is kedvezőbb, mint egyébkor.

Országgyűlés.

Budapest, május 9.

A képviselőház, mai ülésén folytatva a költségvetés részletes tárgyalását, elintézte az apróbb tárczákból még hátrévo részt s azon túl a belügyminiszterium központi igazgatás-ág haladt elő, melynek költségeit szintén megvizsgálta.

Hosszú és élénk discussió fejtett ki a rendelkezési alap fölött, hol az ellenzék szónokai, mint Pázmándy, Szederkényi, Orbán, Apponyi és Irányi a miniszterelnöknek főképp azon tegnapi állításával polemizáltak, hogy Magyarország 300 év óta soha sem birt akkora sulylyal a külpolitikában, mint éppen most. A miniszterelnök meggyőzően felelt az ellenzékre s arra nézve, hogy a dualismus egyes követelményei nincsenek a közös hadseregben megvalósítva, felhozta, hogy újabb időben e hadsereg külön választására irányuló erős mozgalom a susceptibilitást e kérdésben természetesen fokozván az „és“ szókának a hadsereg címében való használatára alkalmasabb píanatot kell bevárni. Ugron Gábor szenvedélyes, izgatott hangon, de annál kevesebb tárgyilagossággal felelt meg a miniszterelnök érveire. A ház kölönben az egész oppositio ellenében nagy többséggel megszavazta a rendelkezési alapra előirányozott összeget s ebből a többséggel szavazott gróf Károlyi István pártönkivüli is.

A belügyminiszteriumnál Orbán Balázs a leleczügy rendezésének szükségét hozta szóba, Apponyi gróf és Szederkényi főképp azt kifogásolták, hogy közel harmadfél éve csak ideiglenes miniszterek ve-

zetik a belügyminiszteriumot. Baross miniszter maga is kívánatosnak jellemezte, hogy e tárcza véglegesen betölttesék hangsúlyozva Szederkényi ellenében, hogy a vezetésben való ideiglenesség éppen nem parlamentari absurdum s a miniszteri felelősség azért semmi- ben csorbát nem szenved és itt élénk tetszés között replikázott vissza Uraynak észrevételeire, meg Kaasnak egy közbeszólására. A leleczügyre nézve kijelenti, hogy azt maga is igen fontosnak tartja, reményét fejezi ki, hogy a kormány ez irányban mielőbb javaslattal fog a ház elébe járulni.

Budapest, május 10.

A képviselőház folytatva ma a belügyminiszterium költségvetésének, melynek két cziménél, a főispánoknál, valamint a színházaknál oly beható eszmecsere fejlődött ki, tárgyalását, mely az egész ülést igénybe vette. Az előbbinél Kun Miklós, Kaas Ivor báró, Szederkényi Nándor, Pázmándy Dénes, Orbán Balázs és Simonfi János critisáltak több tulzással, mint tárgyilagossággal a közgazgatást, támadták a főispánokat és igyekeztek egyes különálló eseteket az egész helyzet általános jellemzéseket odaállítani. Excellált a tulzásokban és erős kifejezésekben ezutal is Kaas báró, ki eluoki figyelmeztetésre kénytelen volt egy nagy mondását enyhébb kifejezésre corrigálni. Horváth Béla élénk helyeslések közt utasítja vissza és ezáltal meg Kaasnak a hontemeyi tisztikar tisztaközösége s a honti főispán ellen emelt vádjait.

Baross felelve az ellenzék szónokoknak, különösen Kaas beszédére megjegyzi, hogy semmi sem könnyebb, mint akár abstract, akár gyakorlati szempontból bírálni a közgazgatást, Kaas azonban szenvedélyesében, kivált ha Tiszáról van szó, oly tulzással ragadtatja magát és oly igazságtanra tud lenni, hogy már is a háznak könnyen felismerhető alakjává nőtte ki magát. (A ház e szavaknál élénk derűltésvé fakadt — Kaas rovására.) Ama vád elnében, mintha a főispánok a kormány kortes i volnának, hangsúlyozza a miniszter, és pedig zajos tetszés közt, a kormány azon határozott álláspontját, hogy a főispánok akkor teszik a kormányt s a többségnél a legjobb szolgálókat, ha a legjobban szolgálnak a közérdekeket. Es itt ugyancsak élénk helyeslésektől kísérve veszi oltalmába a főispánokat Kaas tulzó vádjai ellenében.

A költségvetési teteleket a ház kölönben megszavazta.

A színházaknál Dárdai előadó felszólalása után, ki a pénzügyi bizottságnak az operára vonatkozó határozati javaslatát előterjeszté, Vádnay Károly ho-szabb be-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A protekció.

— Novella. —

Irta: Csöregh Gyula.

(Folytatás.)

— Kérem, kérem! tessék.
Érezte, hogy még is szüksége van arra, hogy legalább fél óráig gondolataival maradhasson. Vette felöltőjét s gyorsan elhagyta hivatalát, kiment a Duna partra, hol az üde tiszta levegő, az éles szél minden izgatottságot kivert agyából.
Tehát még is alaptalanul gyanakodott? tehát csakugyan nincs alapja féltékenységnek, gyanújának? Hiszen lehetetlenség valakinek ennyire színelni, s ha Bozóthy nem jó uton jár, csak nem fogja elárulni, hogy a feleségénél is volt ma délelőtt, mikor nem tudhatta, tudja-e ő vagy nem ezt a látogatást. Csak nem mondja neki olyan nyugodtan, olyan jó akaratú a szemibe, hogy tiszteli, csókolja a felesége, siessen, mert várnak ám rá! — Nem, nem; ennyire színelni képtelenség. Bolondság az egész, s nevetéges ennyire féltékenynek lenni.

De ezzel az állapottal még is szakítani kell. Ez így tovább nem mehet. Isten tudja, mire vihethet még az okatlan féltékenység, hi szen szegény Othello is igaztalanul készített elő sorsát. S neki pedig semmi kedve az othelloi szerepkhez: így is lesz még baja azért a két párbajért is, a miért be kell számolni a királyi ügyésznél. Igen, igen, elhelyeztetni magát va ahová a vidékre, még pedig

minél előbb. Ott legalább meglesz a nyugalma.

— Hanem az a kétezer forint! — és a többi!

Ej, hát összehúzzák magukat, mint szegény emberekhez illik. S azt a kétezer forintot pedig majd előtremtik valahonnan. Csak akad majd két kezes s valami takarékpénztár! Hanem azt a pénzt minden áron előtremtik, még pedig minél előbb, mert a nélkül el nem mozdulhat a fővárosból.

Egészen megnyugodva ment haza. Olyan vidám kedve volt, a milyen régóta nem. Felesége az egyidő óta szokatlan látványra az örömtől könyezve borult vállaira. S ugy érezte maga is, hogy most csakugyan ő is boldognak érzi magát.

— Hallom, itt volt Bozóthy is?

— Itt bizony, — kiáltá vidáman a kis feleség, s ha tudná!...

— No, no! miről beszélt? Erről nekem semmit sem szót.

— Beszéltek sok mindenről és még valamiről is! No, találd ki? Kinevezés! érted? új kinevezés!...

— Ugyan?!

— Igen! még pedig mielőtt nyugdíjba menne, okvetlen keresztül viszi.

Cselényi még semmit sem ballott a Bozóthy nyugdíjba menéséről, annyival inkább kellemesben lepte meg tehát ez a hír. Ha ez csakugyan bekövetkezik, olyan teherrel szabadul meg, a miben bár már egészen megnyugodott, mégis fojtogatja még mindig.

— Megmondtam én régen, — mondá anyósa, — hogy nines e földön becsületesebb ember nála. Lám csak még most is gondoskodni akar rólatok. Tudja, hogy ha ő elmegy, s más jön a helyére, Jenőnek nem a legké-

nyelmesebb helye lesz új főnök alatt. A ki elvezette a protekcióját, azt könnyen mellőzik. Tehát még teheti, kivesz téged abból a körből s valamelyik igazgatóságához kinevezet, nos? találd ki? ... tanácsosnak!

— Tanácsosnak!?

— Annak bizony! — mondá önagysága diadalmas arccal, mintha azt jelezte, hogy neki köszönhetik ám ezt, egyedül csak neki.

Cselényi egész elérzékenyülve ölelte át feleségét. A megbánás könyre ragyogott szemében s csaknem elárulta magát, mikor önkéntelenül kiszaladt a száján:

— Istenem! bocsáss meg!

Feleségének kikerülték e szavak figyelmét vagy nem is értette talán meg a jelentőségét. Az az öröm, hogy férjét valahára boldognak láthatja, őt is magával ragadta.

— Milyen boldogok leszünk, — mondá könyek között mosolygva, — tanácsos ur fogsz lenni én pedig ta-nácsos-né asszony! Óh, milyen jó dolgunk lesz.

Az egész ebéd a tarról beszélgettek. Szótték a rózsás jövő fátolyát, mely egyszerre el fogja borítani a már nyomorúságos élet képét. Magasztalták a méltóságos urat, a ki most mutatta meg csak igazán, hogy mit ér egy jó barát.

Hanem az a kétezer forint minden öröme mellett sem akart kimenni a Cselényi Jenő fejéből. Azt ki kell egyenlíteni, ha mindjárt a föld alól veszik is a pénzt. Ha ettől meg szabadulhat, akkor vége lesz annak a tehernek is, mi minden boldogsága mellett is ugyanomja a lelkét. Addig addig kerü gette, míg egyszer csak kirukkolt vele, hogy neki most pénzre, még mindig nagy összegre van szüksége, mert ha csakugyan itt hagyja a minisz-

teriumot s valahová vidékre helyezik át, akkor okvetlen ki kell egyenlíteni az adósságait, nehogy azt higgyék rólok, hogy megszöktek.

— Ej, hát majd letörlesztjük, — válaszolá önagysága, — várjanak egy kis ideig. Most már kétféle fizetésed lesz s csak könnyebben boldogulunk.

Cselényi restelte felhozni, hogy Bozóthyt akar végképpen megszabadulni s hogy arra kellene az a nagy összeg. Ugy tetszett neki, hogy ezzel talán Bozóthyt is megsértene. Lehet, hogy a méltóságos ur bizalmatlanságnak is venné s azt hinné, azért akarja kifizetni, hogy megszabaduljon tőle.

— Pedig nekem arra az összegre okvetlenül szükségem van, — mondá türelmetlenül, — okvetlenül! Muszáj keríteni bárhonnán.

— S mennyi volna az?

— Ugy kétezer forint. Annyi körülbelől az adósságunk az egyes hitelezőknél.

Felesége és anyósa ráhagyták, hogy bizony jó volna az, ha egy helyre tartoznának. Nem volnának annyira kellemetlen zaklatásnak kitéve. De meggondolta é, hogy sok pénz az? Honnan veszi!

— Majd utána nézek. A tisztviselő egylettől talán kaphatok két jótálló kezességgel.

— Ugy gondolnám, hogy talán Bozóthy...

— Világért sem! Nem akarom. Annyira igénybe vettük már a sziveségét, hogy utóvégre maga is megsokallja. Csak egyszer legyen kezemből a kinevezés okmány, majd meg lesz a kétezer forint is.

(Folyt. köv.)

szédben taglalta és kritizálta az operaház viszonyait. Végül indítványt adott be az iránt, hogy az operaház s a subventionált színházak a belügyi tárca keretéből kivételével, a közoktatásiügyi miniszterium fölügyelete alá helyeztessenek. — Illy és Bálint hasonló irányú indítványt ad be s kifogásolja az illemsértő darabok előadását a nemzeti színházban. Visszaimre méltányolja, bár a némely darabok ellen közérkező szempontból felhozható kifogásokat, azt tartja mégis, nem volna helyes ilyen darabokat teljesen kizárni a nemzeti színházból, hol azok mégis a frivolitás élességét nyitható művészetet adnak, — mert a magánvállalkozás terére, vagy a német színházba szorulóknak, miáltal a kívánt cél még sem volna elérve.

Benczky államtitkár részletesen felel Vadnay beszédére: helyeslések közt védekezik a vezetés ellen felhozott kifogásokkal szemben s minden pontra örvendtes száma datokkal igazolja a következetes takarékoság utján elért pénzügyi eredményeket, melyek közt vannak valóban meglepően örvendtesek is. — Vadnay személyes ügyben és szavait reálitáival történt felszólalása után az ülés véget ért.

Németek rokonszenve a párisi kiállítás iránt.

Berlinből írják a „Pester Correspondenz“-nek:

Irgység tekint a Németbirodalom kormánya a diadalmas pompára, melylyel a francia köztársaság elnöke a történelmi helyen, a versailles-i kastélyban előbb az 1789. év májusi napjainak, a szabadság, egyenlőség és test ériség e tavaszának emlékművét, aztán a világhiálitást, egy munkás és gondolkodó népek ezt az életteljes emléket, megnyitotta.

Oszinte szívből, minden nemesért és szépért lelkesült kebelből örvend a német nemzet a francia lelkesítő emlékeinek, mint békés diadalainak. Hisz a nagy revolutio azt, a mi a megváltó következménye volt, az egész emberiségnek nyújtotta, s mi németek mindon monarchikus érzelmünk mellett sem vagyunk annyira elogultak, hogy be ne látnók, miszerint a francziák nagy tettei nélkül nálunk még ma is a tizenkettő fejedelemsek tömegesen virágzanának utálatos maitresse-gazdalkodásaikkal és lélekfurságaikkal s a biroda om sohasem jutott volna hozzá, hogy egy legyen és hatalmas, mint ma.

Es a francia lángész gyümölcsei, melyeket a kiállítás a művelt emberiség bámulatára halom számmal állít ember elé, nekünk is javunkra válnak. Es a béke, melyet a kiállítás éppen nagyszerűsége által kilehel, nem a mi békénk is-e? Valóban a leghavanisabb franczia sem óhajta jobban, mint mi németek, hogy a kiállítás minél fényesebben, nagyszerűbben sikerüljön, minél tovább legyen nyitva és álljon fenn, mert annál biztossabb, hogy folyton több s több franczia fogja megkedvelni az állandó békét s fog elfordulni az oktan revanche kedvteléstől.

Bármily különösen hangzik is, a cászári Németbirodalom, a királyi Poroszország épp oly meggyőződésse kiáltja, mint a legkelkesübb franczia: „Vive la République française!“ Mert a republikánus Franciaország fennállásában, virágzásában és biztonságában van egy józan, becsületes, emberileg igaz és megbízható politikának biztosítéka; a monarchisták és a fantaszta brambaras Boulanger hívei általában revanchisták, szédelgéseiket is csak a revanche örült ingerléseinek segítségével képesek folytatni. A „Gaulois“ érthetően elárulta ezt a versailles-i százados emlékműnek szánt cikkében. A történeti terem, melyben a constituante ülésezett, — így ir az egyesült monarchisták lapja — csak az elvesztett provinciák visszaszerzésének ünneplésére lett volna megnyitható. Nem, azt az ünnepet halandó szem látni nem fogja; a német Elzászt Németországtól csak úgy vehetik el, ha ereiből kifolyt a vér, testből elszállt a lélek. A míg egy német is ki tudja nyujtani a kezét, ragaszkodni fog e birtokhoz és csak az ötével együtt ejti el!

A köztársaság pedig, különösen a most kormányon ülő józan köztársaságiak, könnyebben hozzáférhető az igazságnak; másutt fog hárpótást keresni az elvesztettért. Mindenek előtt benn az országban a közjólét, a közérkező emelése által; aztán künn, ott, hol a földrajzi és ethnographiai momentumok Franciaország által vindikálnak birtokfogalást. A Németbirodalom pedig nemcsak gátolni nem fogja, hanem tettenösen támogatja, mint ezt Tunis meghódításánál és elfoglalásánál bebizonyította. Elég nagy a föld, hogy Franciaországot Elzászért tiszseresen pótolja.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Negyedik nap. —
Debreczen 1889. Május 10.

A mai ülés iránt nagymértékben megcsappant az érdeklődés. — Egész szék sorok üresen állottak a legtöbb világi ur eltávozott: csaknem kivétel nélkül az esperesi kar és a Debreczenben lakó tagtársak hallgatták matkozva a jegyzők referálásait, a kiknek száma szintén megtögvött, eltávoztán Farkas Antal. Elvértve hangzott fel néhány beszéd; az is valamennyi rövidre volt szabva. Takarékoskodtak az idővel, hogy legalább délután befejezhető legyen a gyűlés.

Az elnöki széklet: Kiss Áron és Vállyi János foglalták el.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a főgondnok indítványára a hódmezővásárhelyi főgymnasium államsegélyezési ügyes azután a főiskolai gazdasági tanács, majd a tanügyi bizottság jegyzőkönyvével alapuló ügyek kerültek tárgyalás alá.

A hód-m-vásárhelyi egyház, az illetékes egyházmege kikerülésevel azt kérte az egyházkerülettől, hogy az általa fenntartott főgymnasium számára új épület építése válna szükségessé, engedtessek meg neki az államségély igénybe vétele. — Az egyh. kerületi tanügyi bizottság a kérvényt a vásárhelyi presbyteriumhoz és a békésbánsági egyházmegehez visszaadtni javasolja, azon okból, mivel az egyházkerület nincsen kellően tájékozva a főgymnasium szükséglete fölül és teljesen meggyőző jelentést vár attól, hogy a fenntartó testület felhasználja minden erőt, minden forrást, kikerülendő, az állami segély igénybevétele; hogy az építkezések mulhatatlan szükségessé és vajjon az építési költségek nem vétettek-e fejtul magasan.

Szabó János, Kovács Ferenc, ki szerint a vásárhelyi hívek a gymnasium részére most is 16% -a az állami adónak van kivétel, Futó Mihály, ki utasítást kért, hogy a gymnasium pártfogósága, mily irányban készítsék el kérvényét, Vállyi János, Kiss Albert, ki azon reményét fejezte ki, hogy a békésbánsági egyházmege a kerület felhívására, ép úgy segélyre fog szelni a vásárhelyi iskolának, mint a Szamos meléki egyházmegek a szatmárnán, szözlottak a tárgyhöz. A kérvény ezek után visszaadott a fentebbi okok mellett a békésbánsági egyh. mege.

A kollégiumi deficit megszüntetése és a kollégium 1889/90 évi költségvetésének megállapítása egyik legfontosabb tárgyat képezte a mai ülésnek.

Mindkét tárgy a gazdasági tanács által kidolgozva és a tanács jegyzőkönyve felülvizsgálásával megbízott küldöttség jelentésével került a gyűlés asztalára.

A főiskola pénztára már évek óta folytonosan tetemes deficitet küzd és mint hogy a deficit a tőkepénztárt támadta meg és csökkentette, immáron égetővé vált a szükség, hogy a baj orvosoltsassék, az állandóvá lett hiány fedezésére valami új mód talátsassék. A rendezésre vonatkozó munkalátat a gazdasági tanácsnak kivonatosan következőkben ismertetjük:

A tőke pénztár vagyoni mérlege a 400/100 %-tel jövedelmező ingatlanokba történt befektetés által kiegyenlített ugyan, de ugy jövedelmezősége, mint fejlődése érdekében az intézkedés immár halaszthatatlan; mert jelzálogos kötelezvényekben elhelyezett és 6% -ot jövedelmező tőkéi erősen megtamad tattak. A tőkepénztár ingatlan vagyonaának értéke 1875 óta, a mikor 102640 forint telt, 1887-ig 37814 forint gyarapodott, miáltal 14054 fitra emelkedett. Kamatozó tőkéje azonban csupán 1882 decz. 31 től 1887 júna. 30-ig 165,494 forint lepadt 145007 fitra. — Természetes, hogy ezen tőke csökkenéséből származott kamat csökkenéssel növekedett a deficit. A tőke pénztár bevétele ugyan nagyobb, mint az ebből fedezendő szükséglet; azonban a tanszaki alapoknál a szükséglet csaknem 9000 fitra több, mint az ezen alapok által nyújtott fedezet; ugy hogy még a tőke pénztár bevételi többletének felhasználása után is közel 4000 fit hiány mutatkozik.

A gazdasági tanács az egyensúly helyreállításához javaslatba hozza l. a gymnasium átalakítási alapot, — melyet 1852 ben az egyházkerület gyűlékezeti tette. Az alaphoz járuló egyházakat és magánosokat a gazd. tanács három osztályba sorozza: a) fizetőké, kik a kamatokat és járulékaikat fizetni szokták; ezek a fizetés pontosabb teljesítésére volnának felszólítandók, b) reménybeliek, a kik záros natáridő alatt felszólítandók volnának a tőkék befizetésére, elengedtetvén nekik a befizetés esetén, miután ezek leginkább szegény, kicsiny egyházak, a nagy összegekre felgyűlt kamat és járuléka hátrák. A gazd. tanács reményli, hogy ezen reménybeliektől befolyik annyi tőke (ezeknél a hátralék 17820 fit.) a melyből 1000 fit. új kamatjövedelem várható, c. kétszese, az ezeknél levő követelések behajthatósága az illetékes egyházmegek elnöksége által megvizsgálendő és az eredményhez képest teendő a törlés vagy behajtás iránt intézkedés a kerület által.

2. A tandíjröndezését, mely után 2800 fit új jövedelem irányozható elő. Eddig nem volt meghatározva, a tanulók hanyad része részesülhet tandíj kedvezményben. — A gazd. tanács javaslata szerint az akadémián a tandíj jövőre is egész évre 24 fitban állapittatnék meg. A hittanhallgatóknak, kik általában szegényebbek, 1/2 -a tandíjas (12 fit), 1/3 -a egy negyed tandíjas (6 fit) lenne; tandíjmentesség 4 újonnan jött jó bizonyítványu hittanhallgatóknak adatnék, ki más jótéteményben (convictus, ösztöndíj) nem részesül.

A joghallgatóknak 1/4 része 24, 1/6 része 12, 1/6 része 6 fitot fizetne; ezek között is 4 élvezhet fentebbi föltételek mellett tandíjmentességet. — A tanító képezde növendékei továbbra is tandíjmentesek. — A gymnasiumban idáig a protestáns tanu-

lókra néve következő fokozat volt érvényben: I-IV. osztályban 11 fit 80 kr. V-VI. osztályban 16 fit 60 kr. VII-VIII. osztályban 21 fit 40 kr. Nem protestánsok 40 fitot fizettek. — Jövőre néve a prot. tanulók tandíja minden osztályra néve 20 fitban állapittatnék meg. — Minden osztályban a növendékek 1/6 -a egész, 1/6 -a fél, 1/12 -e negyed tandíjas és 1/12 -e tandíjmentes lenne.

Nem protestáns tanulók jövőre is 40 fitot fizetnek.

3. A Szeremley Sándor által befizetett és letétben lévő 5250 fit 4 1/2 % kamatját 236 fit 25 krt.

Ezek összesen 4036 fit 25 krt tesznek, melylyel a deficit megszüntethető, de csak az esetben, ha újabb rendkívüli kiadások nem merülnek fel.

Kiss Albert felvetette azon eszmét, hogy az átalakítási alap hátraléko egyházzal szemben a segélyegyleti segélyezéseknél talán jó volna hasonló eljárást alkalmazni, minőt a domestikai segélyezésnél alkalmaznak. Igy ez-k az egyházak legalább megsza badulnának ezen terhéktől.

Ritók Zsigmond azon indítványt tette, hogy minden egyházra néve a viszonyokhoz képest az egyházmege készítsen tervet a hátralék behajthatásáról, és a kétséges követelések is figyelembe vétessenek. Ezen indítvány, az így kiadtván az egyházmegek elnökségéhez, a gazd tanács javaslata val együtt elfogadtatott.

A hátralek szeptember 1-ig befizetendő.

A kollégiumnak a javaslatához csatolt költségeloirányzata 1889/90 tanévre, mely költségeloirányzat már a javaslatban foglalt intézkedések alapján állítottott össze, szintén elfogadtatott. — A költségvetést lapunk más helyén ismertetjük.

Nadányi Kornél hagyatéka ügyében a kollégium ügyvédje és a gazd. tanács egybehangzó javaslata alapján határozottott, hogy a kollégium nem tér a hosszadalmas, bizonytalan kimenetelű és visszatetszést szülhető per utjára, hanem elfogadja az övezgy és kiskoru arva jogi képviselőinek azon ajánlatát, hogy a mintegy 23000 fitra becsülhető, de tetemes teherrel leltározott hagyatékából övezgy Nadányi Sándornak hasonló részete megszüntével 4000 fit a kollégium részére minden levonás nélkül kiutaztatott.

Lelekeszjelölteknek középszikola tanári vizsgára becsáttatása tárgyában kiadott miniszteri leiratra a közgyűlés a tanügyi bizottság javaslata alapján azon kívánságot fejezte ki, hogy a vizsgára becsáttatásról elégnék vétecssek hazai vagy külföldi egy temeknek egyévi hallgatósa. A theologiai tanszervezet pedig a miniszterhez egyszerűsítéskorra terjesztessék fel.

Theologiai akadémián neveléstan tanítása tárgyánál Kiss Albert az akadémia és gymnasium közötti lebegő két bölcsészeti tanszék kérdése tisztázását sürgette s erre néve a tanárkart javaslattalra kérte felhivatni. Ohajja, hogy a pedagogia a hittani akadémián a tanítóképzésre bizassék.

A tanítás eszközlése azonban költség hiányában egyelőre az eddigi mód szerint marad.

Jogi seminariumok fel nem állhatók.

Theologiai magántanárságra képesítő vizsgálati szabályzat tárgyában a konvent megkerestetni határozottott, hogy ezen szabályzatnak mind az öt egyház-ritelre néve egységeségéről gondoskodják, a mint egyöntetű a tantv is.

Olvasottott és helybe hagyottott a tanári karnak tervezete a tanárok helyettesítéséről és azon előterjesztés mely a gym. tanárok létszámáról a miniszterhez lesz felküldendő. Az egyik helyettes tanári állomásra Sass Béla, volt szenior hivatik meg, ki 2 évet töltött külföldi egyetemen s a ki jelenleg Budapestben készül tanári vizsgára. — A másik helyettes tanári állomás betöltésével a kerület elnöksége és a gym. igazgató bizatlik meg. rzeken kívül még 2 segéd tanár alkalmaztatik.

A főiskolai igazgató tanács szervezete elkészült, de mint hogy az hiányos, a tanügyi bizottság kibővítésére felhivatott. A felállítandó felső leány nevelő intézetek ügyében alakítottott állandó bizottság jelentésével elkészült. De csak a f. szabolesi egyh. mege adott be ez idáig javaslatot. A többiek véleményük beteresztésére újbul felszólittatnak.

Elek Lajos terjedelmes jelentést olvasott fel az újonnan szervezett táptintézet be rendezéséről és első felévi működéséről, melylyel kapcsolatban a határozottott, hogy az egyházakhoz új felhívás intéztetik a táptintézet részére történő adakozásra; s a táptintézet elnökévé egyhangulag Elek Lajos választott meg 3 évre.

A muzeumi gyűjtemények leltára elkészült, a mi tudomásul szolgált.

A főiskolai nyilvános olvasó terem berendezése munkába vétett; ugy hogy a jövő iskolai évre a közhasználatnak átadható lesz. A berendezés 2100 fitba kerül. A terem egyelőre hetenként 4 napon lesz nyitva. (Kivánatos, hogy Debreczen város újabb segélylyel forduljon ezen közhasznu culturális intézmény fenntartásához.)

— Déltúni ülés. —

A déltúni 5 órakor kezdődött ülésen számos közérdeklő fontos tárgy intéztetett el.

Az Andaházy Szilágyi intézet gondnokának, Vécsey Istvánnak a falmentvénye a mult évről megadatott. A bevétel 11385, a kiadás 9197 fit volt. Felesleg 2188 fit. A kamatozó vagyontöke 69700 fit. Késszép és hátralékkal együtt a tőke vagyon 73015 fit. A mult évi tőke növekedés 1192 fit.

Beterjesztettek a „Fonciere“ biztosító társaság és az egyházkerületi pénztárak számadásai 1888-ról.

Az egyházkerületi pénztáraknak mult évi bevétele 55388 fit. Kiadása 52388 fit volt. Tőkésítésre 8000 fit fordittatott. Az összes vagyon állás 133693 fit. A hátralékos egyházak nov. 1-ig befizetésre szözlittatnak; főiskolai tanács pedig javaslatra kértik, miké lehetne az egyházkerület tőkét ugy elhelyezni, hogy jövedelem csökkenés ne álljon be.

A vasárnapgyi bizottság jelentése alapján azon egyházmegek, melyek a tárgyban jelentésüket be nem adták, arra ujjolag felhivatnak.

Bejelentett, hogy a Párisban szeptemberben a francia kormány védnöksége alatt tartandó nemzetközi vasárnapgyi congressusra a genfi comite ajánlata folytán Magyarország Balogh Ferenc hittanár választott meg a világ 25 tiszteletbeli tagjai közé. Örömmel vétettett tudomásul.

A stóla szabályozás ügye, melyre néve a legutóbbi egyházmege megadta véleményét, ezuttal nem vétettett tárgyalás alá.

Hosszu eszmecsere fejlett ki a heves-nagy-kunsági egyházmegeknek a tárgygyal kapcsolatban tett 4 rendbeli indítványa felett. A második indítvány a temetési bucsuztatók eltörlésére vonatkozott s miután e téren nevelés és botrányos dolgok történnék, a mire Székely Károly esperes is hozott fel egy példát:

„Édes testvér, ki laksz Apostagon, Az Isten áldjon meg jó vaságon.“

A közgyűlés elhatározta a temetési bucsuztatók alkalmazásának betiltását, kivéve azon a helyeken, a hol az a jelenlegi tanítók és kántorok híványain föl van véve; de ott is csak a sirnál és nem versben tarthatók. — Vallás-erkölcsi szempontból nagy jelentőségű indítvány volt az, hogy miként volna általánossá tehető a lelkészeknek minden temetésnél való fungálása. — Széll Kálmán nem szeretné, elhamarkodva határozni e nagy kérdésben. Székely Károly az indítványt okadolta a közgyűlés helyeslései között. Szükséges, mondá, a ref. pap is hivat a bölcsölő a sirig kíséjre. — Kiss Albert nagy egyházakn ezt kihivetellenek tartja mindaddig, mig azok parochiális körökre, kis templomokkal és ugyanannyi lelkészekkel, nem osztják magokat.

Az indítvány érlelés véget kiadik az egyházmegeknek.

A nagy bányai egyházmege a kölcsönös tűzkár biztosítás behozatalt czelőző indítványa részletes tervet kidolgozása végett visszaadott.

Az énekes könyv újbul nyomatásánál Kiss Albert indítvány oztta, hogy a szoltárok ára szállitassék lejjebb. — E végböl Brogh Ferenc, Kiss Albert és Joo István javaslattalra bizattak meg.

Végül kisebb ügyek tárgyalattak.

Mai gyér gyűlésen az elmaradott csekélyebb érdekű kisebb ügyek nyertek elintéztést. Az ülés ma befejeztetett.

Debreczen város üdvözlöte József főherceghez.

— Városi rendkívüli közgyűlés. —

József főherceg Ö Fensége e hó 12-én, holnap ünnepli meg Klotild főhercegeasszony Ö Fenségével való boldog házasságának 25. évfordulóját. A legmagyarabb főherceg ezüst meenyegzője alkalmából a magyar nemzet a legösztöttebb örömmel és legbensőbb szeretettel fordul a főhercegi pár felé és minden-ünnen, gazdag palotákból és szegény kunyhókból egy óhajtas száll az ég felé, hogy a Gondviselés sokáig tartsa meg nekünk a fenséges főhercegi párt.

Debreczen szab. kir. város közönsége is sietett üdvözlő iratban tolmácsolni a holnap napra a maga szívvelyes jó kívánságait a fenséges pár előtt. Csupán e végből összehívott rendkívüli közgyűlés fogadta el nagy lelkesedéssel az üdvözlő feliratra vonatkozó tanácsai előterjesztést, hogy Debreczen hálás érzelmei ez uton is kifejeztést nyerjenek a főhercegi család iránt, melyből egy a boldogult József nádor, mint fenséges fia, József főherceg mindenkor annyi kiváló jó indulatot tanusítottak városuk iránt.

A közgyűlés tegnap d. e. 10 órakor folyt le gr. Dégenfeld József főispán elnöklöte a lalt.

Csak egyetlenegy tárgya volt: József főherceghez intézendő üdvözlő felirat, mely felolvastatván, egyhangulag lelkesedéssel elfogadtatott.

A felirat ama részére néve, melyben a boldogult József nádornak Debreczen iránti küönös kegyere történik hivatkozás, Simonffy Imre kir. tan. polgármester hozta emlékeztetbe, hogy József nádor volt az, a kinek befolyása folytán a város a 9000 holdas Ohat és a 11 ezer holdas Halap pusztáknak e század elején birtokában maradtatott. — 1808 ban ugyanis letelt a zálogidő, mely alatt

intézet gondno-
a felmentvény a
bevétele 11385, a
leg 2188 frt. A
frt. Kézpénz és
nyugon 73015 frt.
1192 frt.
neiere" biztosító
rületi pénztárak
ntáraknak mult
Adása 52388 frt
fordított. Az
frt. A hátralékos
re szólítottak;
atra kértik, mi-
et tőkéit egy el-
csökkenés ne áll-
i bizottság
megyék, melyek
nem adták, arra
Párisban szeptem-
védőnkéje alatt
napgyi congress-
olytán Magyar-
ez hittanárs választ-
tisztelőbeli tagjai
omásul.
lyozás ügye,
gyházmegye meg-
vétel tárgyá-
lett ki a heves-
nek e tárgygyal
indítványa felett.
e metési bu-
onatkozott s mi-
botránys dolgok
Károly esperes is
apostagon,
astagon."
a temetési bu-
telítást, kivéve
jelenlegi tanítók
n véve; de ott
ersen tarthatók,
ól nagy jelentő-
y miként volna
szek nek min-
ő, elhamarkodva
en. Székely
olta a közgyű-
ges, mondá, hogy
li a sirig kísérje.
házakban ezt kí-
g, míg azok pa-
mokkal és ugyan-
ak magokat.
éget kiadnak az
megyének a kül-
ozataltat cselőz
t kidolgozása vé-
y újbl nyomatá-
n oza, hogy a
jebb. — E vég-
lbert és Joo Ist-
meg.
rgyalattak.
lmaradott cseké-
verték elintézt.
t.
üdvözlöte
eghez.
gyűlés. —
ége e hó 12-én,
főherceggasszony
ázasságának 25.
főherceg ezüst
magyar nemzet a
gnsőbb szere-
fés és minden-
szegény kuny-
ég felé, hogy a
meg nekünk a
ros közönsége is
esolni a holnapi
ívánágait a fen-
gból összehívott
a el nagy lelke
onatkozó tanács
on hálás érzelmei
nek a főhercegi
boldogult József
főherceg
adulatot taunsi-
d. * 10 órákor
d József főispán
gya volt: József
főzöl felirat mely
elkeséssel el-
nézve, melyben a
Debreczen iránti
hivatkozás, Si-
olgármester hozta
dor volt az, a ki-
a 9000 holdas
főalap puztáknak
maradhatott. —
foglód, mely alatt

a város e két puztát a kinstártól zálogban bírta. Ekkor nagytekintő yú és nagy befolyású családok*) mindent elkövettek, hogy e két nagy birtokhoz donatio útján hozá jussanak. — Már az intéző körök ezek részére hozták javaslatba a két puzta adományozását. — A városi hatóság ekkor József nádorhoz fordult pártfogást kérve. A nádor azt megígérte és ki is vitte, hogy a már-már elvesztettnek hitt két birtok újabb 32 évre ismét Debreczenél hagyott zálogban.
E zálog jog az ötvenes éveken is fennállott és 1854 ben több puztákkal együtt Debreczen város ezeket is örök tulajdonjoggal megszerezhetette. Az Ohat ez időszereint Debreczennek legnagyobb összegű jövedelmű mező földbirtoka a szováti földesuri birtok mellett.

A felirat szövege a következő:
Fenséges Császári és Királyi Főherceg ur!

Valamint hazánk, ugy városunk is gyakran jutott nehéz körülmények közé a multban. Volt idő, a midőn városunknak igen nagy fontosságú ügye annyira veszélyeztetett, hogy annak megmentése már-már lehetetlennek mutatkozott.
De a mint hazánk védőjét, városunk ép ugy megtalálta pártfogóját Fenséged boldog emlékezteti uttyában: József nádorban.
Ha Debreczen sz. kir. város közönségét főhercegről, nemzedékről nemzedékre nem kötné is fenségedhez és magas családjaéhoz egyébként, mint a József nádor emléke iránti hála érzet, már ez is elengedhetlen kötelességévé tenné városunk közönségének, hogy örömeztetésének kifejezést adjon a felett, hogy Isten megengedte Fenségednek ezüst menyegzője megünnepeletését.

Midőn azonban még e mellett évek hosszú során át azt tapasztaljuk, hogy Fenséged maga is nemcsak nemzetünk ügyének támasza s a magyar királyi honvédségnek valódi atyja, de városunknak is kiválóan jóakarója: szívünk, lelkünk egész melegevel óhajunk amaz örömmünnepelethez hozzájárulni, kívánván, hogy Isten, a magyarok Istene Fenségedet, Fenséges nejét, a főhercegnőt és Fenséges gyermekeit, mint külföldben is nemzetünk nagy családjaéhoz tartozókat az élet legszelbőbb határáig boldogan éltesse.

Városunkat pedig kegyeskedjék Fenséged továbbra is nagybecsű jóindulatában s magas pártfogásában megtartani.
A kik egyébiránt hazafiai üdvözléssel és bizalomteljes ragaszkodással vagyunk Debreczenben a törvényhatósági bizottságnak május 10-én tartott rendkívüli közgyűléséből

Fenségednek legalázatosabb szolgálói
Debreczen sz. kir. város közönsége és annak nevében:
Pap Ferencz m. k. Simónffy Imre m. k.
főjegyző. kir. tanácsos, polgármester.

Napi hírek.

— **Dalestély.** A városi dalárda holnap, este a „Bika" dísztermében dalestélyt rendez a következő műsorról: 1. „A dal", gróf Zichy Gézától. 2. „Még fáj a szív", népdal Palotásitól. 3. „Bucsu" Riegertől. 4. „Magyar katona induló" gróf Zichy Gézától. Rácz Károly zenekara kíséretével. — 5. „A szeretőm", népdal Lányitól. 6. „Bordal" Kerntől. 7. „Ernáni" Verdítől. Rácz Károly zenekara kíséretével. A dalestély este 8 órákor kezdődik s erre valószínűleg gr. Zichy Géza is megérkezik.

— **Esküvő** Szakáll Pál berettyóújfalui kir. járásbíró, ki tanulmányait főiskolánkban kitünően végezte, ki városunk előkelő körében kedvelt egyéniség volt, a napokban esküdött örök hűséget a szép és kedves Diene Gizella kisaszonynak Berettyó Szent Mártonban. Aldás frigyükre!

— **Meghívás.** A debreczeni izr. betegsegélyező és ápoló négyelet f. é. Május 12 én d. u. 3 órákor a szt-anna utcai gyűlés teremében tartandó közgyűlésre. Tárty: Alapszabályok módosítása. Az elnökség.

— **A Debreczen bűd-szent-mihályi vasut részvénytársaság igazgatósága** csütörtökön d. e. ülést tartott a város háza nagyeremében Simónffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöke alatt. Jelenvoltak: György Endre, Deutch Lajos, Kovács Sándor, dr. Király Ferencz, Csobány László, Paksy Károly, Balogh Mihály és Römer János. Különböző szakaszerü ügyek tárgyalattak és megállapították az idej rendes közgyűlés ideje, Junias 22 dikén tóg megtartatni a város házában.

— **A Debreczeni tornaegylet gyalogversenye** Debreczentől Nyiregyházáig a jövő héten csütörtökön tartatik meg. Ez a gyalogverseny a szokottnál nagyobb érdeklődés, fényesebb ünnepek között és előre láthatólag jelentékenyebb eredménnyel folyik le. — Nyiregyháza városi hatósága, a tüzoltóegylet, a luth. főgymnasium igazgatósága, a kaszinó egyesültek, hogy a debreczeni tornászokat, kik csoportosan indulnak utnak, minél ünnepesebben fogadjassák. — Disz ebéd, disz tornász és táncmultság tervezetik. A jótékonycezlő táncmultság sikerét az ottani tornaegylet erkölcsi támogatása biztosítja. A debreczeni tornászok közül olyanok is, kik a

gyalogversenyben részt nem vesznek részt, mintegy tizen szintén átrádu'nak s ott a főgymnasium igazgatósága által engedett díszes tornaacsarnokban ügyességüket bemutassák. A tornászok az egyelet díszes, a multban annyi diadalt aratott zászlója alatt jelennek meg Szabolcsvármegye székvárosában, ahol — reményeljük — friss babérkoszorút szereznek arra. Ohajtható volna, hogy ezen verseny, melynek rendezése körül a debreczeni tornaegylet vezetői annyi fáradsággal buzgólkodnak, maradandóbb nyomokat hagyva maga után Nyiregyháza és alkalmul használják föl az ottani sportmannek arra, hogy a régi torna és vívó egyeletet új életre támasszák!

— **Közönetnyilvánítás.** Mindazok, rokonok, barátok, a nagyérdemű közönségből, kik jó emlékü, kedves elhunyt nőmnek végtes tessegtételén szivesek voltak megjelenni és ez által nagy bánatomban vigasztalást nyújtani, fogadják ez uton kifejezett hálás köszönetemet. Debreczen 1889 Máj 9. Kiss Imre.

— **A Debreczeni kollégium költségvetése** 1889/90 iskolai évre következőleg állapították meg: **Bevételek.** A T ö k e p é n z t á r. I. Rendes bevételek: a) évi járadékok 2905-04 b) kamatjövdelem 10620-41, c) érték papírok jövedelme 54-40, d) ingatlanok jövedelme 8203-26, e) díjak 6377-50, f) adományok 400 g) vegyesek 145-12, II. Rendkívüli bevételek 300, összesen 28105-77 frt. **Szükséglet:** A T ö k e p é n z t á r. I. Rendes kiadások: a) tisztviselők 5646-70, — b) eljárok, cselédek 2275, — c) adók, másnémi költségek 1762-32, — d) épületek fenntartása 300-0, — e) évi járadékok 3134, — f) tanszerek 100 frt, g) peres dolgok, levelezés 300, h) költségek 2535-56, i) jutalom, ösztöndíj, kegydíj 11-60 k) Lónyai fidei birtok évi törlesztése 396-23, l) vegyesek 111, m) előre nem láthatók 2000, II. Rendkívüliekre 731-15, összesen 23152-08 frt. **Fedezet.** B. Tanszéki alapok. I. Rendes bevételek: a) évi járadékok 22285-82*) b) kamatjövdelem 7715-62, c) értékpapír 150, d) díjak 9525-80, e) gymn. átalakítási alapok 3359-63, II. Rendkívüliek. a) évi járadék 1726-83, b) egyházaktól, egysektől 864-33, összesen 45619-03 krajczár. — **B. Szükséglet.** I. R e n d e s. 1. az akadémián a) hittani 8200, b) előre nem láthatók 2800 forint. 2. Gymnasiumban 19258-3. Tanítóképezdén 7050. 4. Mellékintézmények tanári 3010. 5. Elemi osztályok 1600. II. Rendkívüliek 2800, összesen 54201 forint. Elszámolás: bevételi főösszeg 45619-03 frt, rendes kiadások 51401, tulkiadás 5781-97, rendkívüli kiadás 2800, összesen tul kiadás 8581-97 forint. A tanszéki alapoknál tulkiadás 8681-97, a tőkepénztárnál bevételi többet 4953-69 s így marad kiadási többlet 3628-28.

— **A jogász-majálisra,** mely tudvalevőleg május hó 25-én tartatik a nagyerdői „Dobos" ban, nemskára készen lesznek a díszes meghívók; addig is, míg ezek szét küldetnek, minden felé nagyban folynak az előkészületek a majális sikerének és mozditására. A jogász vér nem tagadja meg magát.

— **Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága** május havi ülését hétfőn f. hó 13-dikán tartja.

— **Kamarai tagok választása.** Az ipar- és kereskedelmi kamarai tagok választása Debreczenben e hó 9 dikén történt meg. Az eredmény azonban véglegesen csak a központi választáson határozatával lesz megállapítva.

— **A bécsi nemzetközi gabonavásárra,** mint a pozsonyi és temesvári nagy kereskedők, ugy a debreczeniek is elhatározták, hogy nem mennek el, s abban részt nem vesznek. Az ok nagy gabona kereskedőinknél, valamint a pozsonyi és temesváriakra nál ugyanegy: az ott jelenleg uralkodó nagy antisemitá mozgalom.

— **Átalakított kávéház.** A Czepléd utczán lévő jó hírnévnek örvendő „Pest város" ához czimzett kávéház újonnan a legkényesebb igényeknek is megfelelőleg alakítottott át. Holnaptól kezdve kitünő feltűnően olcsó jó borok s más kávéházi italok állanak a közönség rendelkezésére. A tulajdonos nem kimélve sem a költséget, sem a fáradságot, a fővárosból hozottott egy sütnőt, ki a világhírű pesti kávéházi süteményeket fogja sütni. A tulajdonos Blau Zsigmond neve kezdődik arról, hogy minden vendég igénye teljesen ki fog elégítettni.

— **A városi menetjegy iroda** által f. hó 12-én Budapestre rendezendő társas kirándulásához, mintán a szükséges jelentkezők száma már teljes, a jegyek ugy a bejelentetteknek, mint a még jelen tkezőknek f. hó 12 ig azaz Vasárnap d. e. 11 óráig kiadatnak.

— **A debreczeni termény és áruaktárak** 1889. april havi forgalma kimutatása. Készlet april hó 1-én 27,043 méter mázsa 180,180 trt biztosítási értékben. Beraktározottott april hóban 990 méter mázsa 7,950 frt biztosítási értékben, összesen: 28,033 méter mázsa 188,160 frt biztosítás értékben. Kiraktározottott april hóban 11,898 méter mázsa 79,690 frt biztosítási értékben. Készlet május hó 1-én 16135 méter mázsa 108,470 frt biztosítási értékben.

— **A mezőrendőrségi** (IV. kerületi) kapitányság új helyiségebe költözött: a Burgundia utcazi 42. sz. (Kármánchelyi) házba.

— **Szakáll Antal,** az országos híró Shakespeare-Moliere recitator, ki tavaly a közönség általános tetszése között lépett fel városunkban, a jövő héten egy eladást tart

melynek napját később jelezni fogjuk. Azok, kik a két lángelekkü költő műveiben gyönyörködnek, bizonyára nagy számmal fogják meghallgatni Szakáll ur előadását, melyre eleve felhívjuk a figyelmet!

— **A felolvasó kör** holnap d. e. 1/2 11 órákor a város háza nagy termében közgyűlést tart. — A gyűlésre felhívjuk a tagok érdeklődését.

— **Halálozás.** B.-Ujvárosról írják: Hegedűs György b.-ujvárosi lakos gözmalom tulajdonost súlyos csapás érte: hű élettársa (Május 7-én reggeli 8 órákor életének 24 ik, boldog házasságának 8-ik évében váratlanul, rövid két órai szenvedés után jobb létre szenderült, kiben a mely gyászba borult férj kedves, szeretetre méltó és női érezyekkel bíró nejét, a kiskorú gyermekek szerető édes anyjukat vesztették el; de a lesújtó fájdalom megrendítő hatása alatt talájon vigaszt a gyászos férj és család azon tudatban, hogy fájdalomában B.-Ujváros közönsége a legösztömbőbb részvétellel osztozik. Temetése 9 dikén d. u. 2 órákor ment végebe a tempomban tartott gyásztisztelet után. Aldás poraira.

— **A Teledji-sóstó furdó** már május 7-én megnyitott és furdók, lakások állandóan kaphatók. A furdóba legjobb a piresi kőuton menni ki.

— **A tavaszi fegyver gyakorlat a közös hadsergegnél.** — Következő sorok közlésére kéretünk föl: Midőn e czím alatt e néhány szóban megakarok emlékezni azon valóban humánus katonai tiszti karról, kik a 39-ik gyalogezred helyben állomásozó századaikhoz be vannak osztva s kik tanubizonyágot tetek vezetők és a rezervistákkal való bánás mód által arról, hogy a mai kor embereirez illően a megfelelő eljárást soha tul nem lép tők: nem mulasztatom el, hogy a 9-ik század igen derék kapitányát Zeillert különösen mint olyat ki ne emeljem, mint a kihez a rezervisták, mint apához a gyermekek odaadással, bánásmódja által ragaszkodtak, adja az ísten, hogy soká éljen. Ezt kívánja a századhoz beosztva volt rezervisták nevében, egy öreg baka.

— **A „Hungária" nyári helyisége**ben ma este zene lesz. A Kúdas utcaza felől külön bejárat van.

— **A „Fiumében"** ma este a tüzoltó zenekar közreműködésével a nyári helyiség megnyitattik.

— **A vizgyógymód alkalmazása** korunk fejlődött orvostudományának egyik legeredményesebb eszköze, számtalan baj ellen. Ennek igénybevétele legjobban ajánljuk a régi jó hírnévű bíró Dr. Vaskovics-féle vizgyógyintézeteket, s felhívjuk t. olvasóink figyelmét apunkban levő hirdetésére.

Köszvény és rheuma betegek

különbösen figyelmeztetjük K w i z d a köszvény folyadékára, nemcsak nélkülözhetlen háziszer köszvény, rheuma- és id-gbntalmak ellen mely minden osztálynál befézkeldődött, de számos orvos által gyógyászatnak is használtatik. Kwizda köszvény folyadéká e-ak az itt található jeggyel valódi, minden gyógy-szerterében kapható. Egy üveg 1 frt. Fő- r k t a r Kwizda Ferencz János osztr. os. k. és román kir. udvari szállító k o r n e - b u r g i gyógyszerterében B é s e s mellett.

Felelős szerkesztő és kiadó lapfőosztályos: Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Üzlethelyiség változtatás.

Ezennel van szerencsém a melyen tisztelt közönségnek tudomására hozni, misz-rint a már 24 év óta fennálló fűszer, festék- és gyarmatáru kereskedésemet az Ipar és kereskedelmi bank házból **Hatvan-utca 1096. szám alá** helyeztem át, s azt a mai kor igényeinek megfelelőleg felszerelve, maradok a t. közönség minél gyakoribb megrendeléseit kérve

kiváló tisztelettel
DEUTSCH ALBERT.

Öreg és fiatal emberek számára épen most jelent meg újbb kiadásban M. d. tanácsos dr. Müller könyve

a megrongaut idegbajokról
s annak gyökérs gyógyításáról, melynek tanulmányozása ajánlitatik.

— Ara franko küldéssel borítékban 60 kr. level bélyegekből.
Bent Eduárd, Braunschweig.

A nyári idényre

van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani r a k t á r a m o n lévő nagy alkalmi vételt,

mely
**női és férfi
gyapju és mosó ruhakelmékből,
napernyőkből,
függönyök és szőnyegek**ből áll
nevezett árak kizárólagos
gyári árak mellett számittanak.

BOSZNAY J.
Debreczen.

Legnagyobb választék lakás berendezési cikkekben u. m.

**sőnyegek, függönyök, butorkelmék,
ágy- és asztalterítők,
paplanok és madráczok,
viaszos butorvázson és parketek.**

**L Y N O L E U M.
Indiai gyékények,
cocos futó és lábtörők.**

Alkalmi vétel folytán tetemesen lezállított áru ajánlunk:

színes keresztcsikos keleti függönyöket,
ágy és asztal terítőket.

Újdonságok: Axminster, Brüssel, Tapestry, Smyrna, Bagdad, Mekka, Emir, Daghestan, Sumak, Turkestan, Kyrman szőnyegek, szövetek és függönyökben

Kunz József és Társánál
Debreczen, kistemplom-bazár.

Kardos László

Debreczenben, Czepléd-utcaza.

**Ujküldemény érkezett
Nyári czerua**

ruha-szővefélében (Zephyr)

melyek belföldi és angol-gyártmányban a legzelesterübb és legszebb nőruha kelméket szolgáltatják.

Áruk minőség szerint méterenként 26 kr. és 1 frt közt váltakozik.

Különösen kiemelendő a színek tartóssága és szépsége, valamint a szövet ruganyossága és kényedsége.

Jó, szép és olc óságuknál fogva különös kedveltségnek örvendő Zsolnay-féle

„Rózsamáz"
főzőedényeket és különlegességeket.

Legújabb találmánya, könnyen és biztosan kezelhető, önfeljesztő **Szódavizgépeket** minden nagyságban; valódi Bern-dorfi, alpacca és chinaezüst **evőeszközöket és dísz tárgyakat.**

Kertilámpákat és tükrözött **kertigolyókat** nagy választék és olcsó árak mellett ajánl

KASZANYITZKY ENDRE, üveg, porcelán, lámpa- és háztartási cikkek nagy raktára.
Arjegyzekekkel kívánatra bérmentve szolgálok.

Marilla-völgy

magaslati gyógyhely

Oravitza mellett

Megnyitják Május 25-én

Dr. Hoffenreich.

Egy 7 lóerejű
angol gyártmányu

gőzcséplő készlet

eladó. Ugyanott

Egy 4 lóerejű

jó karban lévő

járgány cséplő eladó.

Ertekezteni Turay Farkasnál.

Dr. VASKOVITS-féle
VIZGYÓGYINTÉZET
BUDAPESTEN,

Budán a Városmajorban és a Sváb-hegyen.

E régóta feunálló s országos hírnevnek örvendő vizgyógyintézet úgy berendezésénél, mint szakavatott vezetésénél fogva legajánlatosabb mindazok számára, kik a vizgyógyimódot az orvostudomány e leghatásosabb gyógyeljárást, kívánják használni. Szükség szerint gőzfürdők, lápfürdők, villamosítás és masszázs is alkalmaztatnak, a városmajori, mint a svábhegyi vizgyógyintézetben egyaránt.

Olesőség, jó ellátás, gondos kezelés általános ismert előnyei az intézetnek.

A vizgyógyimódot a legkülönfélébb betegségek ellen kiváló sikerrel használják. Így az idegrendszer és vérkeringés, a légzési és emésztési szervek bajainál a legfényesebb eredményt érhetjük el vele, amint az intézetben eddig kezelt esetek nagy száma bizonyítja.

A fővároszhoz való közelsége dacára mindkettőnek kitünő hegyi levegője van, gyönyörű árnyas park közepette fesszik; gyors és olcsó közlekedéssel bír egy a városba, mint a budai vidék számtalan kiránduló helyeihez. Gyógyvendékek lehetnek beutazók (teljes ellátással) v. bejárók.

Intézetigazgató és kezelő orvos Dr. FAJTH PÉTER.

Értesítő könyvecskét ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Lakváltoztatás.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség tudomására hozni, hogy lakásomat

Czeglédutczára
ABRAHÁM LÁSZLÓ ügyvéd nr
2578. számu házához

tettem át, hol is kárpitos, díszítő és tekeasztal (billiard) munkák pontos, díszes kivitelére a n. é. közönség rendelkezésére állok.

Tisztelettel

Austerweil Imre

kárpitos és díszítő.

Salzburg-parschi

Vizgyógyintézet

a Gaisberg aljában, a várostól 15 percznyi távolságban, pompás alpesi panoráma, vizgyógyászati, masszázs, olkövéredés elleni és lábadozóknak alkalmas, villamos fürdők, svéd gyógytornászati, tornászattal és uszóméddel. Teljes ellátás naponként 2 frt. Prospectusokkal szolgál Dr. BREYER.

Kwizda

cs. és k. kizárólag szabad.

mosdóvize

lovak számára.

(Restitutionsfluid)

Hosszu évi tapasztalat szerint erősítőnek nagyobb faradalmak előtt és újra erősítőnek nagyobb faradalmak után, u. m. külső sérüléseknél, köszvény, rheuma kifejeződéskor, a bőr érzéketlenségénél stb. 1 üveg ára 1.40 kr.

Valódi minőségben kapható az osztr. magy. birodalom minden gyógyszerüzében és gyógyszerkereskedésében.

Csalások akakályozása miatt kéri a n. é. közönség vételnél mindig Kwizda gyógyszerét Gichtfluid kéri és arra ügyelni, hogy minden üveg egy vörös papírszellettel, melyen aláírásom és védjegyem van, el legyen látva.

Naponta utánvételi szétküldés Kwizda Ferencz János, osztr. cs. és k. román kir. állatszerek udvari szállító, központi gyógyszerüzára által Korneuburgban.

Telefon összeköttetés.

Géptulajdonosok figyelmébe

ajánljuk legjobb minőségű „Marlin“ aczélből hengereit

aczel dobsineket

továbbá: 1-ső minőségű szinbőrből készített mindenféle

GÉPSZIJAKAT,

első minőségű hamisítatlan

GÉPOLAJAT

további locomobil forcsövet, csőszorító gépeket, vízállást mutató üveget, gummikarikát, kerepelő furót, vízhatlan takaró ponyvát, emelő gépet (hévért), locomobil fecskendő és más, a gépek felszereléséhez szükségeseltető cikkekkel a legjutányosabb árak mellett.

Ujjonnan berendezett gépműhelyünkben mindennemű gépjavítás, vas-esztergályos, vízvezetési és kazán kovácsmunkát szakszereiben és jutányosan teljesítünk.

Teljes tisztelettel

Bauer és Társa

gazdasági géposarnoka és gépműhelye Debreczenben.

Raktár Iroda és műhely Nagy-Péter-
fia utca 853. szám helyi vasut
megállóhelye.

Bikszádi gyógyfürdő.

Evad-megnyitás május hó 15-én.

Fekvés: Szatmármegye keleti szélén, az „Avas“ közepe táján, szelektól védett erdei fennsíkön százados tőgyerdők, szőlőteuényszet, regényes kilátás.

Közlekedés: Északkeleti vaspályán Técső állomástól 4, Szioér-Váralja (szatmár-nagybányai vasut) állomástól 2 óra járásnnyira. Ruganyos fedett kocsik általán rendelkezésre. Mindegyik nagyobb állomáson 33 $\frac{1}{2}$ % árleengedessel a net-térü jegyek válthatók.

Gyógyeszközök: 3 konyhasós, égvényes ivóforrás, maga nemében páratlan ásványvíz, kádtürdő, havasi tej, savó, kitünő fűszeres levegő, naponta kétszer zene, kényelemmel butorozott szobák, sétányok, stb.

Kórjavaslatok: Gyomor, bélhurut, emésztés-hiány, a légzési szervek hurutja, idült tüdőgyulladás, mellhártya izzadmányok, a májnak vérbőség okozta duzzanata, epe pangás, váltó-láz (malaria) utáni lép-túltengés, ahasi pangások (aranyér, köszvényes izzadmányok, fodor mirigyek daganata, görvélykor, vesébántalmak, húgy-tővény, (Harngrics) hólyaghurut, idült húgycsőhurut, méhnek idült tömülése, hüvely és méh hurut. Fárdoorvos: Dr. Ecsedy Gedeon, gyógytár a negy. dóránnyira fekvő szomszéd faluban, posta a fürdőben.

Braun Gyula tr. Németország legismertebb tekintélye vizgyógy-tudományokban, egyetek közt a következőket írja a bikszádi forrásokról, többre becsulván ezeket a Gieichenberg és Emsnei. „Az ismert források sorában a bikszádi viznek csak egy analógja van, t. i. Luhasovitz 1-ső sz. forrása 23 szemer szikhalvaggal és 33 szemer kétszénasavas szikélléggel. Ezen víz telát épen úgy, mint a Luhasovitzé, az erős konyhasós égvényes savanyu vizek eszmenykepe s azért nevezetesen a hurut elleni, az anyagcseret és sejtkepzést elősegítő javallatainak teljesítésére kiváltképen alkalmas.“ (Orvosi heti lap 1873-dik evfolyam 21. szám.) — Jó konyháról Demkő János vendégfőls kezcsedik. — Megrendeléseket szobákra átvész, s fürdő leirást bérmentve küld:

Bikszád gyógyfürdő igazgatósága.

Korona forrás legtisztább és legocsóbb égvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni főktelep áru csarnoka

ajánl legjobb minőségű szepességi főzélékeket,
boszniai szilvát, szilva izet, pergetett és keretmzet,

különféle friss minőségű
sajtokat, lipiói-turót.

Magyarádi, ménesi, szegszárdi, egri (bikavér) sashegyi-
szomorodni.

tokaji asszn gyógy borokat,
csira képeességükért kezesség mellett

gazdasági és konyha kerti magvakat ;
különösen pedig

oberndorfi takarmányrépa magot,
francia és magyar luczernát

legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitel-
szövetkezet debreczeni főktelep
árucarnoka. Nagyvárad-utca, megye-
ház mellett.

Korona forrás legtisztább és legocsóbb égvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

A Budapesten székelő

„FONCIÉRE, PESTI BIZTOSÍTÓ INTÉZET”

ALAPITTATOTT 1864.

Kézpénzben befizetett részvénytőkéje osztr. ért. 3.000.000 forint,
díjartalékai és évi bevételai együtt 8.000.000

Alantjegyzett főügynökség tiszteletteljesen hívja fel a n. é. gazdaközön-
séget, hogy a tavasz beálltával gazdasági terményeit

jégkár ellen

hazai intézetünkkel biztosítani képeskedjék.
Az ez évre megállapított legocsóbb díjtételeink mellett még igen előnyös feltételeket és kedvezményeket nyújthatunk.

A tapasztalat többször igazolta, hogy már május hó első felében is fordulnak elő kártékony jégo-apások, miért is igen ajánlatos a mezői terményeknek jégkár elleni idsjekorán való biztosítása annál is inkább, mert a már egyszer jég által részben sujtott termények egy tarsulatnál sem biztosíthatók, másrészt pedig a díjizetés egy és ugyanaz marad akár korábban, akár későbbben kezdődik a biztosítás.

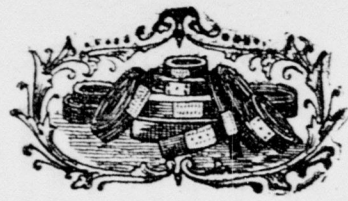
Továbbá bátorokodunk felajánlani közvetítéseinket az épületek, ingóságok, termény- és takarmány-készletek tűzkár elleni, szállítmány, tükörtüveg töréskár elleni, valamint emberélet minden módozat szerinti biztosítására nézve.

Hazai intézetünk mindenkor föfeladatának ismerte az előforduló károk méltányos felvételei és gyors kifizetése által érdemelni ki a nagyközönség bizalmát s ez által szerzett jóhírnevét ezentul is gyarapítani igyekszik.

A hozzánk bizalommal fordulóknak készséggel ezogálunk felvilágosításokkal minden irányban.

A biztosítások felvétele az alant gyzett főügynökség és minden jelenté keny helységben levő ügynöksége által eszközölhető.

A „FONCIÉRE, PESTI BIZTOSÍTÓ INTÉZET” debreczeni főügynökség.

A gazdaközönség és a
gőzgépek tulajdonosai-
nak gazdagon felszerelt raktárát valódi
angol gépszijakban;

valamint úgy a hazai mint a külföldi első-
rendű gyárak által gyártott

lőszerszám és kocsigyártáshoz
szükségeltető mindenféle b ő r n e m l e -
k e t ajánl

LUSZTIG MÓR

bőrgyári raktára
Debreczen, kistemplom bazárépület.

Uj faraktár.

Van szerencsém tisztelettel értesí-
teni a n. é. közönséget, hogy helyben

a sertés vásártéren
(a hízaladák végében)

dusan felszerelt

fa-raktárt

nyitottam.

Jutányos árszámítás és szolid, pontos
kiszámlát által remélem m. t. vevőim
megelégedését kiérdemelheto.

Becses pártfogást kér
tisztelettel

RÓZ JAKAB

fakereskedő.

„AZIENDA“

osztr. francia elemi és baleset biztosító társaság.

Jutányos jégbiztosítás.

Társaságunk által elért kedvező eredmények arra indítanak benün-
ket, hogy a gazdaközönségnek és különösen oly feleknek,
kiknek az utóbbi években jégkáruk nem volt,
további kedvezményeket is adjunk. Bővebb fel-
világosítással szolgál alant jegyzett képviselőnk.

Debreczen, 1889. április 15-én,

az „AZIENDA“ osztr. francia elemi és baleset biztosító-társaság

debreczeni vezérigynöksége

TÓTH GYÖRGY.

Az 1888-dik évben a brüsszeli kiállításon ezüst érmet,
az 1873-dik évben a bécsi világiállításon érdemérmét
nyert,
friss töltésű

BIKSZÁDI-VIZ.

Kitűnő hatása: a gyomor- és bélesatorna nyálkásságánál;
a légzési szervek hurutjainál; idült gyomor- és hólyaghurutnál stb.
valamint borral használva, jóhatása folytán kiterjedt kedveltség-
nek örvend.

FARAKTÁR:

Geréby Fülöp urnál

Debreczenben, valamint minden fűszerkereskedésben.

Ara 1 láda 40 darab 0.6 literes üveggel 5 frt 20 kr.

Üres üvegekkel telt ládák 2 frt 50 kr-ért vétetnek vissza.

Bikszád gyógyfürdő igazgatósága.

Cs. kir. szab.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

(alapított 1838. évben)

biztosítási tőke: összesen 26.015.546 frt.

A társulat 50 evi fennállása óta **141 millió**
forintot fizetett ki károk fejében.

A magyarországi osztr. ügyirodája: Budapest a társulat házában IV. váci-utca 9.

Intéző Báró Podmaniczky Frigyes.

A jégvéd alkalmából batorkodunk az általunk képviselt Adriai biztosító
társulatot a nagy közönség szives figyelmébe és jóakarataiba ajánlani. Társu-
lunk a jégbiztosítási díjakat a lehető legmérsékeltetben szabja meg,
a károkat gyorsan és lelkiismeretesen véteti fel és pontosan fizeti
ki, s ezen körülményeknek köszönhető a nagy közönség tömeges pártfogását és
jóindulatát, miről leginkább tanukodik virágzó állapota és közkedveltsége.

A társulat bizto-it továbbá tűz és szállítási károk ellen mérsékelt
díjak mellett, s két biztosítást is nyújt: ember életére különféle módoza-
tok szerint. Magunkat a t. közönség jégbiztosítási, valamint a többi ága-
kat illető biztosítási eszközisére ajánlvá, van szerencsénk maradni

Debreczen, 1889. május havában

kiváló tisztelettel:

Az ADRIAI biztosító társulat

főigynöksége

Hausner Lajos.

Debreczen, 1889 Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“, könyvnyomdájában Széchenyi-utca SIMON-ház

GYÖRI IGNÁCZ

Debreczen, főtér, a „BIKA“
szállodával szemben.

Legfinomabb illatszerek, hölgy és fogpor glizerin crème.

Ajánl nagyválasztékban és jutányos árak mellett

Női férfi és gyermek fehérneműeket,
vászon astal terítők, kávés és (desszert)
csemege garniturok, asztalfutó, közép-
védők, tálcza, kendők és dísz-
törölkők készen, kezdve és előjegyezve,
nagy raktár a legjobb minőségű
kötő, hímző és horgoló pamutok,
selymek és mindennemű rö-
vidáruk és szabó kel-
lékekben.

Menyasszonyi

KOSZTÓK

és
FÁTYOLOK.

NAPELVYÖK ÉS LEVÉLYÖK FELTÜNDŐ OLCSÓ ÁRAK MELLETT.

Csipke
és csipke-
függönyök,
szallag,
rüscht, bodrok,
valódi francia szabásu

vállfűzők,

czérna, seym és glace keztyők,

legújabb női trico derakak

és blusok, *fiu és leány ruhácska-*

kák, trikó, terno, D'lain és fou-

léből, női és gyermek díszköté-

nyek és ruhavédők.

Férfi, női és gyermek harisnyák.

Mindennemű gyermek kelengyék

és keresztelő készletek.

Férfi nyakkendők, vászon és selyem zsebkendők.

GYÖRI IGNÁCZ

Debreczen, főtér, a „BIKA“
szállodával szemben.

2832.
1889.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírre tétetik, miszerint a
város tulajdonát képező 441 kat. hold és 26 □-ület tevő ujosztásu föld, melyet
a város telkei után a felosztott belső legelőből kapott s mely az Apafa erdőtől
a sámsoni ut mellett a Sziki gyakori határig terjed:

És a Hatvan-utcai temető északi oldalán és a Mester-utcai sorompó
mellett fekvő majorsági föld, mely most Lengyel Imre ur által haszonbérlettelik
f. 1889 évi November 1-től 6 évre, tehát az 1895 évi November 1-ig ter-
jedő időre:

Továbbá a Várad-utcai temető háta megetti 35 hold és 58 □-öl terü-
letű homok hordásos föld, és a Szt.-Anna-utcai sorompón kívül fekvő 19 hold
és 1352 □-öl területű homok hordásos föld, az 1889. évi November 1-től 3 évre
tehát az 1892 évi November 1-ig terjedő időre: és

Végre a Józsa kert és a Nagyerdő közt fekvő s az 1661 sorszámu
ház után kiosztott Holcsy Arnold féle 2 és ²⁰⁹²/₁₀₀₀₀ osztályozott hold ujosztásu
föld f. 1889 évi Október 1-től 3 évre, tehát az 1892 évi Október 1-ig terjedő
időre, a városház kistanácsstermében f. 1889 évi Május hó 29-ik napján d. e. 10
órákor nyilvános árverésen, — a számvevői hivatalnál megtekinthető feltételek
mellett haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben
kitüntetett kiküldési árak 10 %-át bánatpénzzil az árverő bizottság kezéhez
kézpénzben letenni tartoznak.

Debreczen 1889. Május 2.

A városi tanács.

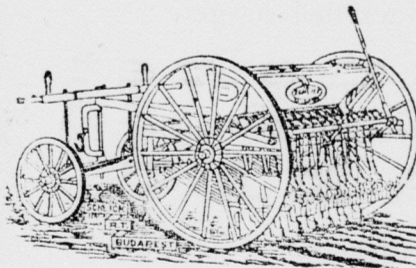
Schlick-féle vasöntöde és gépgyár

Részvény-Társaság Budapest.

Gyár és igazgatóság:
VI. külső váczint 1696/99.

Városi iroda és raktár:
VI. váci körút 57.

Gőz- és járgánecséplő készülétek.

Schlick-féle szab.

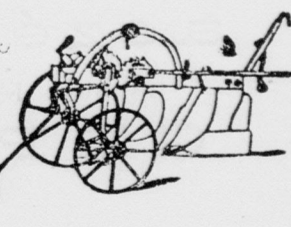
két és háromvasú ekék,

Schlick-féle szab.

„Haladás“

sorvető-gépek.

SZORVAVETŐ-GÉPEK.

Schlick-féle szab. Rayo'-ekék, Schlick- és Vidats-féle ecedeti egyvasú ekék
és talajművelő eszközök, boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók,
répavágók, répaüzők, tengeri morzsolók, csöves tengeri daráló k, gabona-
tisztító rosták, őrlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalék részrei készletben tartatnak — Előnyös fizetési feltét-lek.

Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívántra ingyen és bérmentve.

JEGYZET.

Van szerencsénk ezennel t. cz. üzlebaritaink becses tudomására hozni, hogy
noha a VI. váci-körút 57 sz. a. lévő irodáink legnagyobb részét a külső vácz uton lévő
gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az eddigi irodai helyiségünkben t.
üzlebaritaink kégyelmé ird-kében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy
ugyanott építési cikkekink és gazdasági gépvinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság igazgatósága.